

Dsida Jenő fordítása**NAPHIMNUSZ**
TEREMTÉSVÉDELMI EGYESÜLET

Egyesületünk 2011-ben alakult, fő célja, hogy növelje a magyar katolikus közösségek teremtésvédelmi elkötelezettségét minél szélesebb körrel együttműködve, az egész társadalom javára.

Meggyőződésünket igyekszünk közreadni, ahol csak tudjuk: weben, rádióban, televízióban és a nyomtatott sajtóban is. Közösségeket látogatunk, hogy ismerkedjünk, beszélgessünk. Előadunk, játékot vezetünk vagy bemutatót tartunk, ha hívnak minket.

Többet a www.teremtesvedelem.hu vagy a [facebook.com/Teremtesvedelem](https://www.facebook.com/Teremtesvedelem) oldalon tudhat meg rólunk.

A jövő távlatairól a jelen aggodalmainak szorításában Szent Ferenc szavai nyomán

Egy rövid, de szerteágazó fizikai és szellemi sétára hívjuk a kedves látogatót. Assisi Szent Ferenc 1225-ben, már nagybetegen írta a Naphimnust (olaszul: Cantico di frate Sole, azaz Naptestvér éneke), mely az olasz irodalom első verses nyelvemléke is. Régi keletkezése ellenére ma is sok új felismerést indíthat bennünk útjára, ezekből született ez az elmélkedő kiállítás.

Naphimnusz Egyesület

Felséges Úr, mindenható s jó mindenek felett!
Tied a dicsőség, dicséret, áldás
és minden tisztelet!
Mind Téged illet, Felség, egyedül
s nincs ember, aki Téged méltón emleget.

Dicsérjen s áldjon, én Uram,
kezednek minden alkotása,
különösen bátyánk-urunk a Nap,
ki nappalt ad, világít és minket megvidámít.
Fényes ő és ékes ő és sugárzó roppant ragyogása
felséges arcod képemása.

Áldjon, én Uram, asszony-nénénk a Hold és minden csillagok,
kiket az égbe szórtál és szépek most és kedvesek és csillogók.

Áldjon, én Uram, a mi öcsénk a Szél
s az Ég s a Lég s a Hő s a Hő s a derűs és borús Idő,
kik által éltetsz mindent, ami él.

Áldjon, én Uram, hugunk a Víz,
oly hasznos, tiszta, jóleső, alázatos és kedves ő.

Áldjon, Uram, mi testvérünk a Tűz,
kit világlul az éjszakába gyújtasz.
Szépséges és hatalmas, erős és felvidult az.

Áldjon, Uram, mi Földanya-nénénk,
ki tart és táplál minket, hogy megélnénk,
ki füvet hajt és gyümölcsöt terem és sok színes virággal élénk.

Áldjon, én Uram,
minden ember, kit háborúság, baj, gyötremelem ért,
de tűr és megbocsájt szerelmedért.
Boldogok, kik mindent békén viselnek,
Te nyújtasz nekik, Felség, egykoron babéért.

Áldjon, én Uram,
mi nővérünk a testi Halál,
ki minden élő embert megtalál.
Akik halálos bűnben halnak meg, jaj azoknak,
boldogok, akik szentséges akaratodhoz igazodnak,
nem tesz kárt bennük második halál.

Dicsérjétek s áldjátok az Urat
s adjatok hálát Neki
s roppant alázattal szolgáljatok Neki!

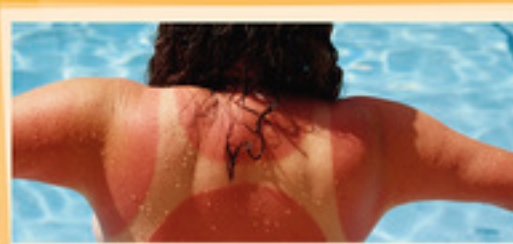
pusztítás

Az aszály nagy hőséggel párosuló, hosszan tartó csapadékhiány.

Közvetlenül elsősorban a mezőgazdaságot sújtja, de a gazdaság minden más területén is érezteti hatását. Magyarország területének körülbelül 90%-a aszálytól veszélyeztetett. A legsúlyosabb aszályok természeti adottságainknak és földrajzi elhelyezkedésünknek megfelelően az Alföldön, főleg annak középső részén alakulnak ki.

Az utóbbi évtizedekben felgyorsult bolygónk elsivatagosodása, melynek következtében sok százmillió ember lakóhelye és megélhetése került veszélybe.

A napfény hiányával kapcsolatos betegség az angolkór. Nagyvárosokban – különösen a téli hónapokban – a napfény csak elenyésző mértékben fejtheti ki D-vitamin-képző hatását a nagyfokú légszennyeződés és az épületek árnyékoló hatása miatt.

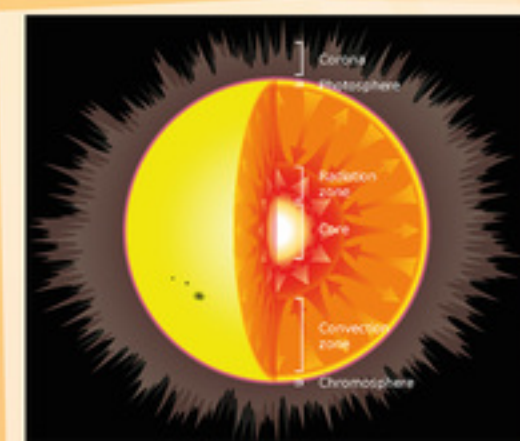
A földi élet kialakulásának az egyik feltétele az ózonréteg kialakulása volt. Az elmúlt évtizedekben ez a védőréteg – egyértelműen az emberi tevékenység következtében – megsérült. Az előrejelzések szerint az erős UV-sugárzás még közel 50 évig veszélyes lesz az élővilágra.

Dicsérjen s áldjon, én Uram, kezded minden alkotása, különösen bátyánk-urunk a Nap, ki nappalt ad, világít és minket megvidámít. Fényes ő és ékes ő és sugárzó roppant ragyogása felséges arcod képemása.

A Nap és az élővilág közötti különleges kapcsolatot és a Nap éltető és pusztító erejét már régen felismerték és megismerték az emberek, és ezért érdeklődéssel, félelemmel és tisztelettel fordultak a Nap felé.

Keretezi az időt napkeltétől – napnyugtáig.

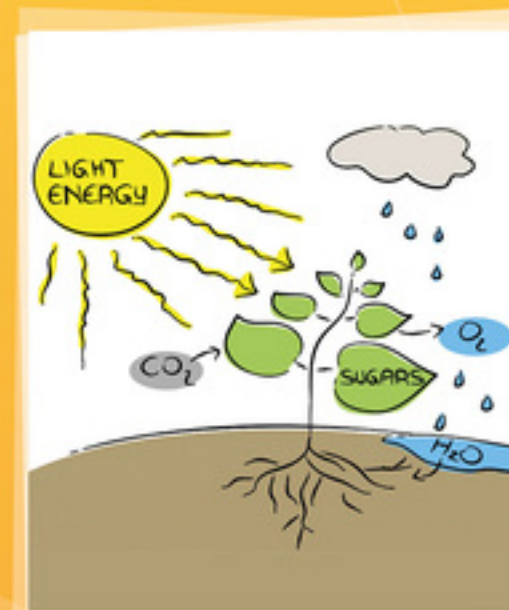
A Nap a Naprendszer messze legnagyobb tagja, csillag: egy sugárzó gáznemű gömb.

- átmérője: 1,390,000 km
- tömege: 1.989e30 kg
- a mag hőmérséklete: 15,000,000 K
- felszíni hőmérséklete: 5800 K

remény

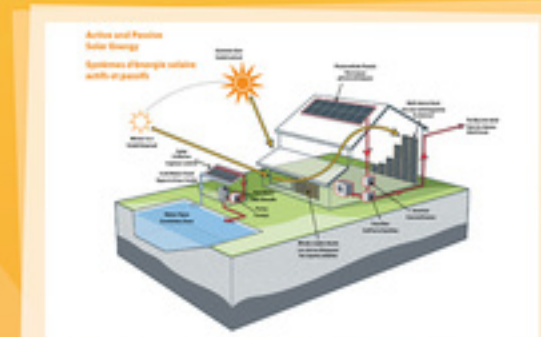
A Nap több mint világosság, és több mint energia. A Nap tápláló forrás, nem csak a növényeknek, hanem nekünk, embereknek is.

A Nap az az éltető erő, az az őserősség, amely mindenek felett való, amely mindenki által hozzáférhető, és amelyet recept nélkül bárki megkaphat.

A megújuló energiaforrások közös jellemzői, hogy hasznosításuk során (emberi értelemmel belátható távlatban) nem csökken a forrásuk, későbbiekben ugyanolyan módon termelhető belőlük energia. A megújuló energiák közös forrása a Nap, melynek energiája gyakorlatilag kifogyhatatlan.

A napfény (ha, mint minden orvossággal, mértékkel élünk vele) jókedvre derít, elűzi a depressziót, bőrbetegségeket gyógyít, valamint D-vitaminhoz juttatja a szervezetet, amelyhez másként csak nehezen tudna hozzájutni.

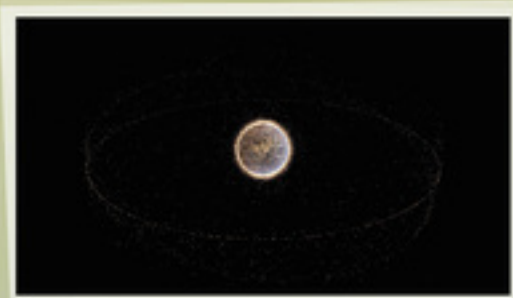
Az emberi lény kizárólag önmagát és hatalmát tekinti mércének. Ebből következik a „használd és dobd el” logika, amely a másikat és a természetet egyszerű tárgyként kezeli.

Mivel a fényerősség alapvetően meghatározza az állatok viselkedését, fényszennyezésünk megzavar és csapdába csal többféle fajt.

Az űrt is meghódítjuk, de egyben temérdek űrszemetet is hagyunk magunk mögött.

A technológia hozzájárul az életfeltételek javulásához, de néhányak annak kihasználásával óriási gazdasági hatalomra tesznek szert. A technokrata uralom logikái vezetnek a természet elpusztításához, valamint a gyengébbek kizsákmányolásához.

A fényszennyezés miatt a vonuló madarak eltévedhetnek, az „állandó nappal” felborítja a madarak bioritmusát. Évente több millió madár pusztul el, amikor kivilágított magas objektumoknak ütköznek.

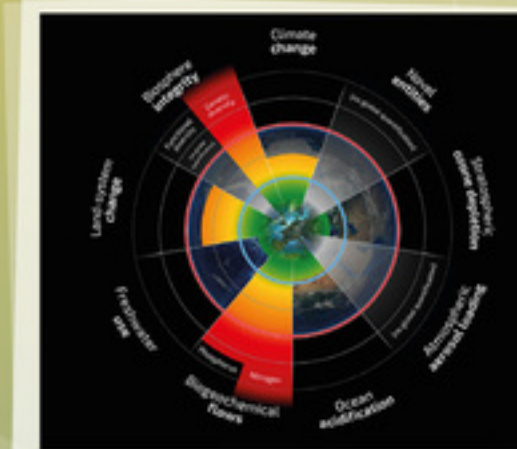
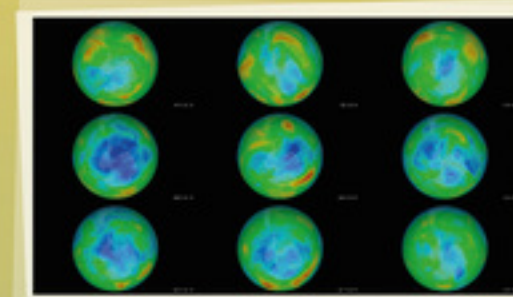
A Hold ciklusaival keretbe foglalja a napok múlását, és észrevétlenül mozgásban tartja az óceánokat. A Hold stabilizálja a Föld forgástengelyét, és lelassítja annak forgását. Nélküle nagyobb időjárási szélsőségek és pár órás nappalok alakulnának ki.

Az árapály jelensége nélkül szegényebb lenne az élővilágunk. A Holdnak és a csillagoknak köszönhetjük a természetes fényt éjszaka, segítenek a tájékozódásban, szépségükkel pedig elvarázsolják az embert.

A magaslégköri ózonréteg elvékonyodását megállítottuk, új, energiahatékony világítási módok vannak terjedőben a világon (pl. LED), a javuló energiahatékonyágnak köszönhetően csökken a fajlagos energiaigény.

Egyre többen tisztában vannak az emberi tevékenység Földünkre és az űr általunk használt részére kifejtett káros hatásaival. Szerencsére ma már vannak eszközeink e nemkívánatos hatások csökkentésére pl. az űrkutatás eredményeinek felhasználásával.

Így például az űrkutatás segít földünk állapotának folyamatos figyelésében, a műholdakkal képesek vagyunk pontosabb időjárási előrejelzéseket készíteni.

Az apály-dagály jelenségét újabban áramtermelésre is használjuk. Mind több rendelet tiltja a világítótestek fénykibocsátását a horizont síkja fölé. Egyre terjednek az ún. „csillagoségbolt-parkok”.

Az elmúlt évtizedekben növekedett az időjárási szélsőségek, elemi csapások gyakorisága: nemcsak a nyári hőségnapok száma, az aszályintenzitás, hanem az ún. téli viharok gyakorisága is emelkedett, nagy pusztítást okozva.

A gleccserek olvadása már évszázadok óta tart, manapság azonban a jelenség felgyorsult és világszerte megfigyelhető, aminek mind az ember életkörülményeire, mind a globális környezeti egyensúlyra nézve számos negatív következménye van.

Az egészségkárosító szmog nyáron leginkább közlekedési eredetű, télen a fűtés és a közlekedés miatt alakul ki füstköd.

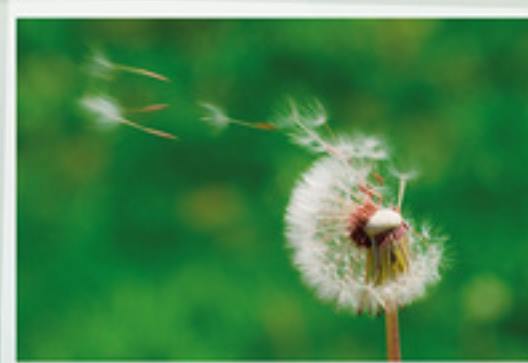

Nem csak a letarolt erdők, hanem a hóban rekedt autók is bizonyítékai a szélsőséges időjárási eseményeknek.

Áldjon, én Uram, a mi öcsénk a Szél
s az Ég s a Lég s a Hó s a Hő s a derűs és borús Idő,
kik által éltetsz mindent, ami él.

A szelet nem csak sportolásra és szórakozásra használhatjuk, hanem megújuló energia termelésre is.

A szél kitisztítja a városok szennyezett levegőjét, és fontos a növények beporzásában is.

A hagyományos szélkerekek és szélmalmok már évszázadok óta segítik az emberiség energiaigényének kielégítését. A növekvő felhasználás egyre hatékonyabb megoldások kutatására ösztönöz bennünket.

Szélenergia-hasznosítás ma, kicsiben (szélerőgép)...

...és nagyban (szélerőmű park)

pusztítás

A jövőben a globális éghajlatváltozás következtében a csapadék időbeni eloszlása várhatóan szélsőségesebbé válik, ami fokozza egyrészt a rendkívül csapadékos, másrészt a vízhiányos, aszályos időszakok előfordulásának valószínűségét. Erre kell, hogy felkészüljünk.

Baj, ha kevés, katasztrófa, ha sok a víz. A világ édesvíz-készletei egyre inkább keresett hiánycikké, stratégiai jelentőségű tényezővé válnak.

A vízhiány következményei: háborúk, életminőség-romlás,...

... válságos helyzetek, nyomor.

Az elmúlt húsz évben többször fordult elő súlyos károkat okozó árvíz Magyarországon. Az 1998-2002 közötti öt év mindegyikében súlyos, pusztító árvizek voltak. 2006 tavaszán a Dunán és Tiszán egyszerre vonult le erős árhullám. 2010-ben a Tiszán, 2013 kora nyarán a Dunán tapasztaltunk rekordokat döntő árvizet.

Áldjon, én Uram, hugunk a Víz,
oly hasznos, tiszta, jóleső, alázatos és kedves ő.

Magyarországon átlagos években 550 mm csapadék hull minden egyes négyzetméterre. Ez 550 liter vizet jelent négyzetméterenként.

Fokgazdálkodás: az ember és a természet harmonikus együttélésén alapuló, jól és hatékonyan működő gazdálkodási rendszer.

remény

A megoldás a nemzetközi szolidaritásban és összefogásban rejlik.

2016 szeptemberében az ENSZ Közgyűlés alkalmából Áder János köztársasági elnök ismertette az ENSZ Vízügyi Elnöki Testületének akciótervét. Hangsúlyozta: a klímaváltozás 80%-át a vízhez kapcsolódó problémákon keresztül érzékeljük. A testület a jó megoldások összegyűjtésével mintaprojektek elindítását tervezi.

2013 őszén az ENSZ Víz világtalálkozón az ún. „Budapesti Nyilatkozat” is megerősítette a nemzetközi közösség felelősségét a megoldások keresésében és a segítség mielőbbi megszervezésében.

A 2015 szeptemberében az ENSZ által elfogadott ún. fenntartható fejlődési célok 2030-ig jelölték ki a megvalósítandó feladatokat. Ezek között fontos fejezet a vízé.

A tűz által szabadítjuk fel a fosszilis energiákat, de ugyanakkor nagy mennyiségű üvegházhatású gázt juttatunk a légkörbe.

Megteremtjük az ipari termelés alapját, de soha nem látott mértékben felgyorsítjuk a klíma változását.

Áldjon, Uram, mi testvérünk a Tűz,
kit világul az éjszakába gyújtasz.
Szépséges és hatalmas,
erős és felvidult az.

A tűz nélkülözhetetlenné lett, étkezésünk, lakhelyünk már alig elképzelhető tűz nélkül...

... de felelősen kell bánni vele, mértékkel és hatékonyan használni, a tüzelőanyag fogyasztása mellett számolni az égéstermék szennyező hatásával is.

Az energiabőség miatt kitarult lehetőségek az erőforrások túlhasználatahoz vezettek. Az előállított javak már nem az életminőséget javítják.

Gyakran értelmetlenül pazarolunk, így minimális vagy nulla hasznosság társul sok energia felhasználásához.

Félelmetes, veszélyes, elpusztítja, ami az útjába kerül, megsebzti azt aki óvatlanul közelíti...

...és mégis vonz, mert hasznos, melegít, süthetünk és főzhetünk vele, de titokzatos is, játékos imbolygásával leköti figyelmünket, elvarázsol.

Fogyasszuk mértékkel az ipar termékeit! Minden tárgyunk az alapanyagokon túl jelképesen hordozza az előállításához elhasznált energiát is. Úgy is lehetünk energiatakarékosak, ha dolgainkat sokáig használjuk.

Ahol csak lehetséges, a szükséges energiát nyerjük megújuló forrásokból, és csak azokra a célokra használjuk a tüzet, ahol elengedhetetlen.

A kisgazdaságok faj- és fajtagazdagságát a nagyhozamú, génkezelt fajták váltják fel, többnyire monokultúrában. Az intenzív növénytermesztés a talaj túlhasználatahoz vezet, ami ökológiai katasztrófákat eredményezhet.

Jelenleg jelentősen túlhasználjuk a bolygónkat. Magyarország egy lakosának ökológiai lábnyoma 3,7 hektár, miközben a Földön minden emberre csak 1,8 hektár terület jutna.

Miközben mi a világ gazdagabbik felén mértéktelenül fogyasztjuk a húst, az egzotikus tájakról származó különlegességeket, és az élelmiszerek 30-40%-át a szemétkosárba dobjuk, a harmadik világ szegényei közül milliók halnak éhen a tönkrement termőterületek miatt.

E túlzott fogyasztás egyik súlyos hozadéka a hulladékká váló csomagolás, melynek kezelése korunk egyik legnagyobb problémája.

Áldjon, Uram, mi Földanya-nénénk, ki tart és táplál minket, hogy megélnénk, ki füvet hajt és gyümölcsöt terem és sok színes virággal élénk.

A jó termőtalaj nagyon fontos, megőrzendő kincsünk. 10 cm talajréteg 2000 év alatt alakul ki...

... de a helytelen gazdálkodás, a nagyarányú beépítés pár év alatt tönkretetheti.

A talajok termékenységét nem csak tápelem-ellátottságuk határozza meg, hanem a talajélet, a benne található baktériumok, gombák és algák.

A talajnak és a talajéletnek a minél kevesebb bolygatás, a lefedettség és az ez által biztosított védettség kedvez, hogy képes legyen termőképességét megőrizni.

Vásárlásnál a nem csomagolt vagy környezetbarát csomagolású termékeket részesítsük előnyben!

Tudatosan csökkenthetjük ökológiai lábnyomunkat helyi termelők termékeinek vásárlásával, kertünk, erkélyünk gondozásával, idénytermények fogyasztásával, tartósításával (pl. befőzéssel).

MINDEN EMBER

pusztítás

Az emberek sokasága képes egymást támogató közösségként élni a Földön. Még a halálra is válasz a Krisztussal közöttünk megélt hit szentháromságos közössége.

Ha azonban igazságtalanságban élünk, akkor nem férünk el békében a bolygón.

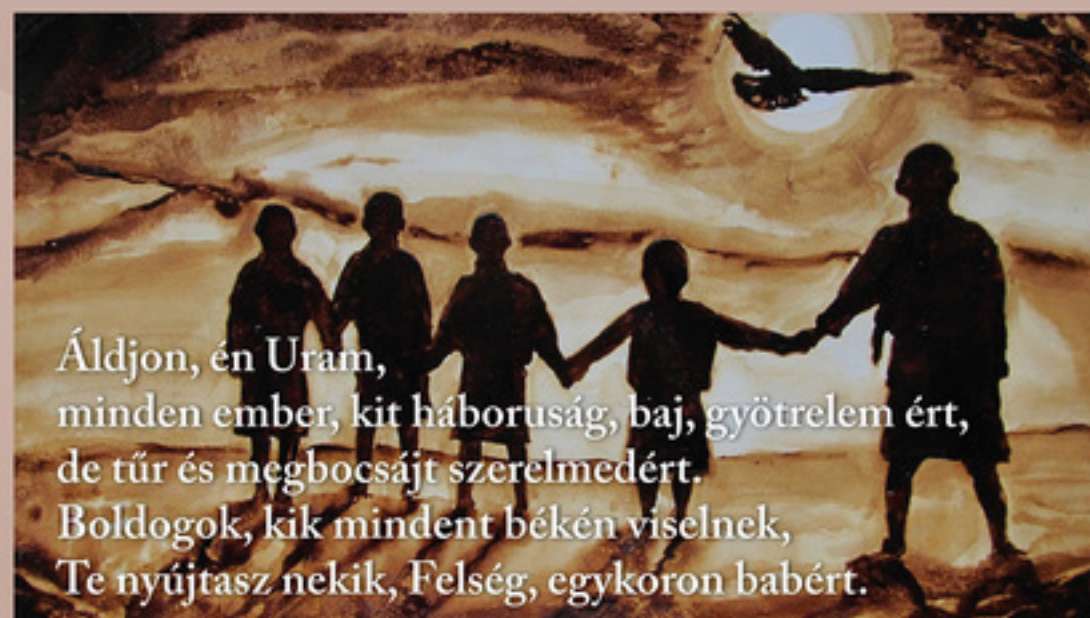

Kizsaroljuk, feléljük a Földet, háborúkkal és az erőszak mindenféle formájával pusztítjuk egymást.

A felelőtlenségünkől kialakuló „selejtezés kultúrája” egyaránt érinti a kirekesztett embereket és a gyorsan hulladékká váló dolgokat (vö. Ferenc pápa: Laudato si' 22).

MINDEN EMBER

Áldjon, én Uram, minden ember, kit háborúság, baj, gyötrelmek ért, de tűr és megbocsájt szerelmedért. Boldogok, kik mindent békén viselnek, Te nyújtasz nekik, Felség, egykoron babéért.

„A pokol, az a másik ember”
(J. P. Sartre: Zárt tárgyalás)

„A többiektől szép az élet”
(Lovasi András, Kispál és a Borz)

MINDEN EMBER

remény

„Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”
(Mt 18,20)

„Nincs minden veszve, mert az emberek, akik képesek végtelenségig lealacsonyodni, képesek felemelkedni, újra a jót választani és megújulni is, minden rájuk erőltetett mentális és társadalmi korlátozás ellenére.”
(Ferenc pápa: Laudato si' 205)

Keressük a másikon az Istentől belé teremtett jót!

Legyünk bátrak megbocsátani egymásnak és újakezdeni a kapcsolatokat!

Építsük a bizalom emberléptékű közösségeit!

